

Aanpak biodiversiteitsverlies heeft grote gevolgen voor beleggingswereld

Het verlies aan biodiversiteit vormt minstens zo'n groot gevaar voor de leefbaarheid van de aarde als klimaatverandering. De wijze waarop het probleem wordt aangepakt, heeft grote gevolgen voor de beleggingswereld.

Door *Michiel Pekelharing*

Stephen Freedman

Hoofd Onderzoek en Duurzaamheid van thematische aandelenstrategieën, Pictet Asset Management

Bij veel bedrijven lijkt de doelstelling om de CO₂-uitstoot te verlagen ongeveer evenveel prioriteit te hebben als het vergroten van de omzet en de winst. Dat laat zich onder meer afleiden uit de stroom aan ambitieuze net zero-doelstellingen en uit de prominente plaats die de verlaging van de CO₂-uitstoot in jaarverslagen en andere financiële publicaties krijgt. Onder druk van overheden en klanten schroeven zelfs bedrijven die van oorsprong geen affiniteit hebben met duurzaamheid toch de klimaatambities op. Als we de opwarming van de aarde willen beperken tot 1,5 °C, is het noodzakelijk dat de stijging van de CO₂-uitstoot van de afgelopen decennia uiterlijk in 2025 wordt omgebogen naar een structurele daling¹.

Goed nieuws en slecht nieuws

Klimaatverandering is echter niet de enige bedreiging voor onze planeet. De focus verschuift geleidelijk naar andere risicofactoren. Met name de desastreuze gevolgen van een verlies aan biodiversiteit komen steeds meer in de schijnwerpers te staan. Die omschakeling kan ook voor de beleggingswereld grote gevolgen hebben.

Vanuit duurzaamheidsoogpunt is er wat dat betreft zowel goed als slecht nieuws, meent Stephen Freedman, Hoofd Onderzoek en Duurzaamheid van de thematische aandelenstrategieën van Pictet Asset Management. In zijn ogen is het een groot voordeel dat zijn team al veel ervaring heeft opgedaan met het maken van een vertaalslag

van wetenschappelijke inzichten naar beleid en naar de financiële wereld.

Freedman: 'Net als bij klimaatverandering zijn er inmiddels ook internationale samenwerkingsverbanden om het verlies aan biodiversiteit tegen te gaan. Het Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) is met de focus op biodiversiteit en ecosystemen bijvoorbeeld de tegenhanger van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Er wordt al gewerkt aan een raamwerk dat bedrijven kunnen gebruiken om de factor natuur mee te laten wegen bij bedrijfsbeslissingen, in de vorm van de Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD). En door alle aandacht voor

DUIDELIJKE GRENZEN VOOR EEN LEEFBARE PLENEET

Het milieu van onze planeet is de afgelopen tienduizend jaar – de holoceenperiode – stabiel geweest. In het holoceen vonden ecologische veranderingen van nature plaats. Door het regulerend vermogen van de aarde bleven de omstandigheden voortduren en was menselijke ontwikkeling mogelijk. De temperaturen, het gebruik van zoetwater en de biochemische kringloop, bleven allemaal binnen een relatief smalle bandbreedte. Inmiddels zijn menselijke activiteiten, zoals het snelgroeiende gebruik van fossiele brandstoffen en geïndustrialiseerde vormen van landbouw, op een dermate hoog niveau, dat ze een bedreiging vormen voor de ecologische systemen die de aarde in het holoceen zulke goede diensten bewezen. Prof. dr. Johan Rockström van het Stockholm Resilience Centre heeft in samenwerking met andere specialisten een raamwerk ontwikkeld om deze bedreigingen in kaart te brengen. De planetaire grenzen laten zien wat de belangrijke systeempromessen van de aarde zijn en wat de grenzen zijn waarboven onaanvaardbare milieuveranderingen kunnen ontstaan. Uit dit model komt duidelijk naar voren dat het aanpakken van het verlies aan biodiversiteit nu de prioriteit verdient.

klimaatverandering zien overheden, bedrijven en consumenten duidelijk in hoe belangrijk het is om zuinig met onze planeet om te springen. Er ligt dus al een blauwdruk voor de wijze waarop met sociale, politieke en economische maatregelen het verlies van biodiversiteit kan worden tegengegaan. Gevoelsmatig zou ik zeggen dat we in dat opzicht ongeveer zes jaar achterlopen bij de strijd tegen de opwarming van de aarde.’

Er is echter één zaak die de biodiversiteitsaanpak aanzienlijk lastiger kan maken dan de aanpak van klimaatverandering, aldus Freedman. ‘Bij klimaatverandering draait alles om slechts één variabele, namelijk de CO₂-uitstoot. De opwarming van de aarde is een gevolg van de hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer. Het is niet van belang waar het broeikasgas precies in de lucht terecht komt. Dat ligt bij biodiversiteit compleet anders. In de eerste

plaats speelt locatie juist een doorslaggevende rol. Op sommige plekken op de aarde is de variëteit aan flora en fauna veel groter dan in andere gebieden. Elke locatie vraagt dus om een eigen en unieke aanpak. De tweede uitdaging is om te bepalen aan de hand van welke grootte eventuele progressie wordt gemeten. Komt de focus te liggen op de verscheidenheid aan soorten, op de snelheid waarmee soorten uitsterven, of juist op een andere factor?’

Ten slotte heeft het verlies aan biodiversiteit, in tegenstelling tot de opwarming van de aarde, een veelvoud aan oorzaken, zoals overbemesting, ontbossing, vervuiling, overbevissing en de opkomst van invasieve soorten. Freedman: ‘De enige manier om het verlies aan biodiversiteit echt goed aan te pakken, is door een groot aantal milieuproblemen op te lossen. De grote vraag voor de toekomst is of die brede aanpak er ook echt komt, of dat de focus slechts op één van de oorzaken komt te liggen, bijvoorbeeld op ontbossing.’

Een goede dialoog over biodiversiteit

Enkele partijen hebben al een schot voor de boeg gegeven voor het leggen van een link tussen natuur en financiële cijfers. De Verenigde Naties ontwikkelden bijvoorbeeld een model om een prijs te plakken op ‘natuurlijk kapitaal’, dat als asset op de bedrijfsbalans opgenomen zou kunnen worden. De komende jaren kunnen nieuwe inzichten de financiële wereld helpen om steeds gerichter maatregelen te nemen om ecosystemen te beschermen.

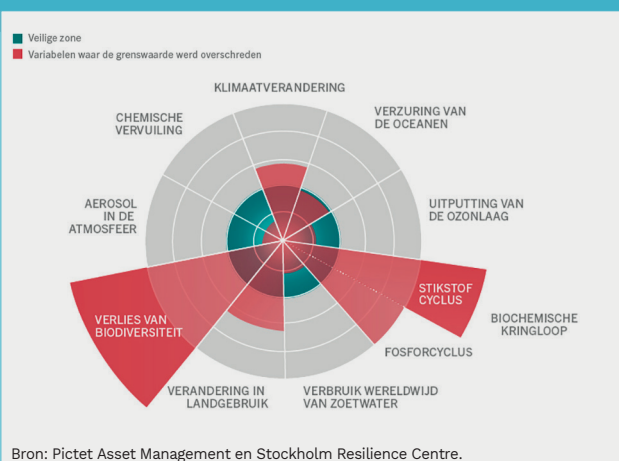
Freedman: ‘Wij zijn als enige asset manager uitgenodigd

om ons aan te sluiten bij het Mistra Biodiversity Finance-programma (BIOFIN). Doel van dit programma is om in kaart te brengen hoe de biodiversiteitsimpact van bedrijven gemeten en beïnvloed kan worden. Tevens komt er binnen BIOFIN aandacht voor de rol die de financiële wereld kan spelen bij de biodiversiteitsproblematiek.

Het is van belang om nu al een begin te maken met het inpassen van biodiversiteit binnen het beleggingsproces, zonder eerst de uitkomst van deze studie of andere onderzoeken af te wachten. Wij doen dat bijvoorbeeld via ons engagementbeleid. Je hebt namelijk geen harde cijfers nodig om een gesprek aan te knopen met ondernemingen over biodiversiteitsverlies. Hierdoor krijgen we nieuwe inzichten in wat er op dit vlak speelt in het bedrijfsleven. Ook in dit opzicht is er een groot verschil met klimaatverandering. In plaats van dat het thema zich beperkt tot de energiesector, krijgt bijna elke bedrijfstak te maken met de gevolgen van biodiversiteitsverlies. De wijze waarop dit probleem wordt aangepakt heeft grote gevolgen: zowel voor de beleggingswereld als voor de toekomst van onze planeet.’ ■

¹ Bron: Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change - Intergovernmental Panel on Climate Change

FIGUUR 1: HET PLANETAIRE GRENZEN-RAAMWERK

IN HET KORT

De focus gaat verschuiven van klimaatverandering naar biodiversiteitsverlies.

Biodiversiteit gaat een grote rol spelen in nieuwe regelgeving en bedrijfsvoering.

Beleggers kunnen via engagement nu al waardevolle inzichten opdoen qua biodiversiteit.